

ОБЯСНИТЕЛНА ЗАПИСКА

МЕЖДУНАРОДЕН КОНКУРС ЗА ЦЕНТРАЛНАТА ГРАДСКА ЧАСТ НА ГРАД ДОБРИЧ

КОНЦЕПЦИЯ

В търсене на дефиниция за „най-добрия и най-благоприятен за живеене град“ нашият екип се обединява около хипотезата, че това би трябвало да бъде „очарователният оживен град“ - нито само технологично „умен“, нито само исторически, сигурно пристанище както за номади, така и за желаещите да живеят спокойно, мултидисциплинарен, инклузивен по отношение на разнообразието на общностите в него и с ясното съзнание, че всъщност е позициониран в рамките на планетарните граници.

В отговор на заданието на конкурса и в търсене на гореописания идеал, своеобразната **ценностна система** на нашето проектно предложение насочва поглед към **поетиката на по-широката територия на Добруджанското плато**, в което град Добрич заема важно място. Разглеждаме понастоящем унифицираното и без видимо отношение към формиращите го сгради централно градско пространство на Добрич като място, което да преразкаже архитектурно (не буквално) пейзажа на Добруджа и да се свърже по-тясно с територията. Архитектурният език на проекта е разказ за отличителните за този край на България простор на равнинния терен и цветен рисунък на обработваемите земи, засадени с различни култури, едновременно геометрично и стихийно парцелирани, а също и за главните и второстепенни пътища, които ги обслужват. Проектът се вглежда и в естествените и изкуствено създадени дървесни граници между земеделските земи, които контролират микроклимата; ярко изразената сезонност и в естествената, и в подчинената на земеделското жива природа; естествените природни водоеми и инфраструктурата на иригационните системи; движещата се с вятъра висока и ниска растителност и силуетите на вятърните паркове; присъщата за земеделски райони системна обвързаност между сграда и територия, къща и двор.

БЛАГОУСТРОЙСТВЕНИ РЕШЕНИЯ

Историческите наслаждания на ХХ век са формирали почти изцяло облика на центъра на град Добрич. Наследството, което оставят, са **впечатляваща по размерите си система от площади и пешеходни улици**. Те са от една страна отдалечени от мащаба на човешкото тяло и трудни за овладяване, подходящи само за формално организирани събития от типа на манифестации и митинги, **формално уеднаквени и не-общуващи с входовете и фасадите на сградите**, които ги дефинират и често блокирани от елементи на стихийното благоустройство като клоцовете. От друга страна обаче те са обширни, освободени от автомобилно присъствие и проблеми с достъпността и **съдържащи огромен потенциал** да свържат и смислово, освен физически, многообразието от различни по мащаб и вид обществени и търговски сгради, намиращи се в центъра на града.

Проектът спазва указанията на заданието по отношение на всички търсени функционални групи и елементи, като предлага и поредица от допълнителни функционални решения, базирани на собствен анализ и наблюдения на място, както и на резултати от анонимна анкета, предложена за дискусия в граждански форуми на Добрич. Търси се реалистична проява на поетичния прочит на територията, която адекватно да се вмести в бюджетните изисквания. Така предложените намеси рядко са базирани на големи архитектурни жестове, а по-скоро на внимателно вглеждане в отделните зони и подобряването на градското обитаване във всяка от тях. Заимстващо структурни и визуални похвати от територията на Добруджанското плато, предложението ни натоварва с нов смисъл **взаимоотношенията между център и периферия** на площадните и улични пешеходни пространства, за да разрие скрития им потенциал. **Центърът запазва добрата свързаност**, която обширните пешеходни зони на централната градска част осигуряват понастоящем, като по аналогия с организацията на извънградските територии подчертава възможността за транзитно придвижване както на пешеходци, така и на велосипеди, в средната най-отворена част на основните площади и улици. Предвижда се премахване на ненужните физически препятствия като клоцове около съществуващите дървета и функционално ненужни терасирания и бордюри, като на тяхно място, според възможностите, произтичащи от начина на посаждане на дървесната

растителност, която проектът запазва изцяло, предвижда изравняване на настилките, плавни хълмовидни преходи в тях или нови места за сядане под сянката на дърветата.

Периферията влиза в нов смислов режим, в който търси да отчете и утвърди уникалната идентичност на сградите, формиращи живота на централната градска територия, чрез оформяне на своеобразен двор пред всяка от тях, или пред смислово обединените групи от сгради, като всеки от новосъздадените дворове притежава собствена визуална идентичност откъм настилки и градско обзавеждане, но и осезаемо принадлежи към голямата обща градска тъкан. Така формираните дворове осъществяват органично прехода от човешкия към големия градски мащаб и едновременно с това представляват поетично изражение на извечната свързаност на хората по нашите земи със земя и двор, със стабилност и уют. Предвидените на този етап в проекта шест вида настилки, кодиращи идентичността на центъра и периферията, предполагат както взаимозаменяемост, така и възможност за рециклиране на строителни материали и в този смисъл оказват както екологичен, така и икономически ефект върху решението.

И централните, и периферните пространства се насищат стратегически и с **микrokлиматични акценти** – вода, зони с нова площна растителност, прегради от висока дървесна растителност, и с обтекаеми мултифункционални павилиони, които едновременно приютяват търсената от заданието нова културна и търговска трансформируема функция, служат като ориентационен градски дизайн, и като едромасщабни осветителни тела в нощната сценография на града. Общи за всички пространства елементи се явяват и предложените в проекта нови форми на улично осветление и градско обзавеждане като места за сядане, места за игра и др., всяка от които по аналогия с елементите в живата природа, претърпява еволюция при навлизането си в различните под-пространства. Важен аспект на проектните намеси е и тяхната **цветност**, потърсена като начин на оживяване на прилежащите неутрални фасади в светъл камък и мазилки на принципа на хроматична хармония чрез контраст.

ЕТАПИ НА РЕАЛИЗАЦИЯ НА ПРОЕКТНОТО ПРЕДЛОЖЕНИЕ

Поетапното изпълнение на проекта е продиктувано от размерите, степента на важност и броя проблеми за разрешаване и съответен потенциал за промяна във всяка конкретна част от централните градски пространства, като на всеки етап се предвижда запазване на годни за ползване строителни материали от разрушителните дейности и влагането им в миксираните настилки в рамките на следващите етапи на реализация:

- Етап 1* ЗОНА Б – системата площад „Свобода“ – площад „Възраждане“;
- Етап 2* ЗОНА Б – зона на настоящите КООП-чета, връзката с ул. „Димитър Петков“ и входа към Стария Добрич;
- Етап 3 ЗОНА Б – южната част на ул. „25-ти септември“, зона пред църквата „Св. Георги“, връзка с парка;
- Етап 1 ЗОНА А – пл. „Демокрация“ – зона за изкуство на открито, нови връзки библиотека, галерия и театър;
- Етап 2 ЗОНА А – ул. „Независимост“, ул. „България“ и пл. „Цар Борис III“.

*В допълнение на обхвата на заданието проектът предлага и допълнителни сценарии за зоните около КООП-четата и около търговския център, които общината би могла да предложи на частните собственици като нейни партньори във формирането на облика на градските пространства.

ПРОГНОЗНА СТОЙНОСТ НА РЕАЛИЗАЦИЯТА В „ЗОНА Б“

• Подготвителни дейности – в т.ч. разрушаване, обследване, сортиране и складиране рециклируеми материали	2 105 656 лв без ДДС
• Настилки и озеленяване	4 439 890 лв без ДДС
• Инфраструктура и инсталации – водни, електрически, др.	594 520 лв без ДДС
• Павилионни структури – културни и търговски обекти	467 500 лв без ДДС
• Градско обзавеждане – места за сядане, детски атракции, др.	721 700 лв без ДДС
СУМА ПРОГНОЗНИ ДЕЙНОСТИ ЗОНА "Б"	8 329 266 лв без ДДС
НЕПРЕДВИДЕНИ РАЗХОДИ 10% ОТ ОБЩА СТОЙНОСТ	832 927 лв без ДДС
ОБЩ ПРОГНОЗЕН БЮДЖЕТ ЗОНА „Б“	9 162 192 лв без ДДС

Разширено представяне на концепцията и бюджета за ЗОНА Б предоставяме в допълнителните материали.